

GRONINGER

ALGEMEEN
VOOR
STAD GRONINGEN

COURANT.

DAGBLAD
DE
EN OMMELANDEN.

Op Dingsdag, den 1 November des jaars 1836, des voormiddags te 11 uren, zal, onder nadere approbatie, door den Gouverneur der provincie Groningen, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de provincie Groningen, worden aanbesteed:

Het verbreden, verleggen, bestraten en bepuinen van een gedeelte des grooten wegs der 1ste klasse, no. 3, van Groningen naar Delfzijl, gedeelte van Dijkshorn naar laatstgenoemde vesting.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het ministerie van Binnenlandsche zaken, en aan dat van het Gouvernement der provincie Groningen, te Groningen, ter lezing liggen: te 's Gravenhage in de voornaamste logementen, en voorts op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat A. B. Kros, te Groningen.

Voor den Minister van Binnenlandsche Zaken:
De Secretaris-generaal, C. VOLLENHOVEN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen,

Klagen hebbende ontvangen over geschillen, plaats hebbende bij het vullen der geijkte Turfbakwagens alhier ter Stede;

Gezien het bepaalde in het Reglement op de Stedelijke Belastingen te Groningen, gearresteerd den 3 Februarij 1823, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 17 Februarij 1823, no. 29, en wel art. 25 en volgende, houdende bepalingen opzigtelijk de Belasting op den Turf en de Steenkolen;

Gezien art. 11, 22 en 23 van het Reglement op de Vereenigingen van Turfvoerlieden, Turfmeters en Turfdragers, gearresteerd bij den Raad den 27 April 1833, gepubliceerd den 29 daaraanvolgende;

Overwegende, dat, ten gevolge van genoemde Reglementen, geen Turf binnen deze Stad of derzelver Tafel mag worden gelost, zonder gemeten te zijn, hetzij in geijkte Turfbakwagens, hetzij in de Ton, voorbehoudens de uitzonderingen, bij dezelve Reglementen gemaakt;

Overwegende, dat deze Meting moet geschieden door de Beëdigde Turfmeters; Hebben goedgevonden, de belanghebbenden te herinneren aan het bepaalde bij voorschrevene Reglementen, zoo als bij deze ter hunner kennis wordt gebracht, dat, behoudens de bestaande en hier voren bedoelde uitzonderingen, geen Turf binnen deze Gemeente mag worden gelost, zonder gemeten te zijn, hetzij in een' geijkten Turfbakwagen, hetzij in de Ton, en dat deze wagens door een' Turfmeter zullen moeten worden gevuld, die verplicht is zulks te doengood effen en gelijk met den bovenrand van den bak.

En opdat zulks kome ter kennis van een' ieder, zal deze in de Groninger Courant geplaatst en voorts aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 13 October 1836.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEEINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL den 5 September.

Tusschen de Ulemas en den Sultan is het tot eenen openlijken oorlog gekomen. Het misnoegen is onder de eersten tot zulk eene hoogte gestegen, dat zij niets meer ontzien en eene werkelijke oppositie uitmaken. Lang kan deze spanning van zaken niet duren, en het oogenblik van gewichtige gebeurtenissen is op hand. Men voorziet eene algemeene onthoofding en verworping van de hoofddienaren van wet en kerk; want als zoodanig zijn de Ulemas te beschouwen. Zulk een strenge maatregel kan evenwel de gevaarlijkste gevolgen hebben. De Sultan beweert, dat er reeds met vergif een aanslag op zijn leven gedaan is. Een slaaf zoude denzelfden zijne koffij hebben aangeboden, doch zoo zeer daarbij gesidderd hebben, dat de Groote Heer vermoeden had gekregen en de koffij had doen onderzoeken, die bevonden was vergif te bevatten. (Even hetzelve van zulk eene voorgenomene en op die wijze ontdekte vergiftiging vindt men in de geschiedenis van wijlen Frederik II, Koning van Pruisen, en dus een oud vertelseltje.)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 11 October.

Men schrijft uit Bern, van den 5 October, als volgt:

De nota van den heer de Montebello heeft de gemoederen sterk opgezet en de menigvuldige plaatselijke wenschen, ja zelfs veler afkeuring, wegens heigene in de laatste tijden door den Landdag en de verschillende regeringen is gedaan, geheel op den achtergrond geschoven. Men hoort slechts ééne stem tegen de verontwaardigende aanmatiging, alsof onze staatsregeling en de krachten dezelve ingestelde overheden en de door haar genomene besluiten het werk eener factie waren, gelijk Montebello en met hem de Zwitsersche aristokratie zulks zouden willen aanmerken.

Reeds zijn verscheidene gemeenten bijeengekomen, om in adressen aan de Regering en den Landdag in gepaste bewoordingen hunne wenschen en verwachtingen te kennen te geven, dat dergelijke beleedigende gezegden voegzamerwijze zullen worden beantwoord, en dat zij bereid zijn, om op het eerste aanzoek met blijdschap de wapenen op te vatten, om de onafhankelijkheid te beschermen en de nationale eer te wreken.

— Een Duitsch dagblad deelt, onder het opschrift: John Cockerill, en zijne ondernemingen, het volgende artikel mede:

De heer Cockerill, te Luik, bezit te Seraing, nabij die stad, kolenmijnen, ijzermelterijen, cilinderwerken voor blik, ijzeren staven en rails en eene machines-fabriek; 2400 arbeiders en 15 stoomwerktuigen, eene van welke 400 paardenkracht heeft, houden dit merkwaardig etablissement in werking. Te Luik bezit de heer Cockerill eene katoenspinnerij, mechanieke weverij, tullefabriek en eene groote machinesfabriek, in welke voor de genoemde nijverheidsvertakkingen de vereischte machines worden vervaardigd; te Luik, Verviers en Aken onderhoudt hij tullefabrieken en merinos-weverijen; in Andennes, bij Namen, eene katoendrukkerij en eene fabriek van eindeloos papier; te Kottbus (in Pruisen) eene garensponnerij; te Stolberg (in Pruisen) eene zinkfabriek; te Przedsz (in Polen) eene lakensfabriek; te Barcelona eene katoensponnerij; te Suriname een depôt van suikermolens en stoommachines; buitendien worden door den heer Cockerill tegenwoordig stoommolens in België, een stoommolen in Algiers, en vlassponnerijen in België, voor rekening van actien-gezelschappen, opgericht.

Van den 12den. Uit Rome worden, dd. 1 October, de volgende berigten medegedeeld:

Op den 24 der vorige maand is het vonnis geveld over den prins van Canino, wegens het dooden van onderscheidene personen. De uitspraak wordt zeer geheim gehouden, ook was de prins bij de terechtzitting niet tegenwoordig, al hetwelk vermoedelijk geschiedt uit sparring voor zijne familie. Men verzekert intusschen, dat het doodvonnis over hem is uitgesproken, doch dat de Paus hem genade zal verleenen.

Don Miguel is niet van hier verdwenen, gelijk het gerucht heeft geloopt, aangezien hij eergisteren in zijn paleis zijnen verjaardag heeft gevierd en de gelukwenschen ontvangen van degenen, die hem in zijne ballingschap zijn gevolgd.

Het stadje Foligno, hetwelk voor ettelijke jaren zoo vreesselijk door aard-

beving is geteisterd, heeft op den 18 September eene nieuwe ramp ondergaan, en wel door eene wolkbreuk, die gedurende 18 uren genoemde stad en omtrek als met eenen zondvloed overstroemde. De kleine rivier Tupino trad buiten hare oevers, verwoestte graan- en weilanden en deed de kleine woningen der landlieden instorten, waardoor vele menschen en eene menigte vee het leven verloren. Het geheele dal is in eene woestij verkeerdt, de wegen zijn niet meer te gebruiken en verscheidene fabrieken en pakhuizen zijn vernield. De schade wordt op vele honderdduizend scudi berekend.

— Men meldt uit Florence, d.d. 20 September, het volgende:

J. J. Zondag (18 dezer), te 10 uren des voormiddags, verbrijzelde zich een uit de lucht komende vuurkogel tegen den klokkentoren der kerk van Monte Oliveto, brak er de groote kroonlijst van af, scheurde het daarop gesteld geweest zijnde 300 ponden zware ijzeren kruis er uit en sleurde hetzelve op een nabij gelegen veld neder. Na de verbrijzeling verdeelde zich de kogel in verscheidene andere vuurkogels, die daarop binnen in het klooster en in de kerk neêrvielen. Men kent nog de schade niet, die dit vreesselijk natuurverschijnsel heeft te weeg gebracht.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 12 October.

In de laatste twaalf maanden hebben in deze hoofdstad 624 branden plaats gehad, die gezamenlijk eene schade van nagenoeg een miljoen ponden sterling hebben aangerigt. De helft daarvan was slechts tegen brandschade verzekerd.

— Zondag avond, ongeveer te zes uren, heeft er in de fabriek dezer hoofdstad, genaamd de South Metropolitan Gas Works, aan het Surrey-kanaal gelegen, en door welke eenige deelen van London met gaslicht voorzien worden, ten gevolge van het onvoorzigtig gaan met eene brandende kaars in het binnenste van dit gebouw, eene ontvlaming en allervreesselijkste ontploffing van gas plaats gevonden, welke het op deze fabriek liggende ijzeren dak en derzelver muren geheel uiteen geslagen en vernield heeft. Onderscheidene personen, welke zich op het oogenblik van de ontploffing in dit gebouw bevonden, zijn er de slagtoffers van geworden.

— De Courier behest het volgende berigt: »Onze correspondent van Parijs meldt ons, dat de Fransche ambassadeur te Madrid door zijne Regering is gemagtigd te verklaren, dat Frankrijk de tusschenkomst van een Fransch leger zal toestaan, bijaldien de Cortès dat verlangen mogten.»

— De jongste berigten uit Lissabon deelen mede, dat de pairs des Rijks, met den voorzitter, den hertog de Palmella, aan het hoofd, een protest aan de Koningin hebben ingeleverd, waarin zij te kennen geven: dat zij met groote verbazing en diep leedwezen het door de Koningin onderteekend besluit gelezen hebben, waarbij zij de staatsregeling van 1822 erkent; dat het constitutionele charter des rijks, door een' Portugesch Souverein, den vader van H. M., opgericht, door de verschillende staatsmagten aangenomen, door hen en door H. M. plegtig bezworen, en bij herhaling door het Portugesch leger met standvastigheid en moed op vele sterkere magten bevochten, niet zoo in een oogenblik door het leger omver gerukt, en er geene verandering in de staatsregeling gemaakt kan worden, zonder de goedkeuring der kamers; dat door dit te verzuimen, men volstrekt te kort doet aan de regten der wetgevende magt; dat zij daarom een protest tegen het onwettig geteekend besluit inleverden, en dat zij op al die gronden hoopten, dat H. M. hiervan gebruik zoude maken, om het besluit in te trekken.

Onze (de Engelsche) ministeriële bladen redeneren hieromtrent in denzelfden geest, geven gelijke hoop te kennen, en zeggen, dat het als een goed voor-teken mag beschouwd worden, dat het edelste gedeelte der natie deszelfs afkeuring omtrent de roekelooze stappen van een opgewonden leger te kennen geeft.

— Wij hebben brieven uit Buenos Ayres van den 25 Julij. Die stad was van eene schrikkelijke teregtstelling, of liever van een' gruwzamen moord getuige geweest. Niet minder dan 80 Indianen, die zich in het zuiden des rijks aan plundering hadden schuldig gemaakt, werden, bij zeven of acht te gelijk, alle doodgeschoten.

FRANKRIJK.

PARIJS den 10 October.

In den Moniteur leest men:

Het Gouvernement heeft van Perpignan de volgende dépêche, d.d. 7 October, ontvangen:

»In den nacht van den 5den op den 6den zijn de generaal Maroto, de intendant Labandero, twee kolonels, drie luitenant-kolonels, een kapitein en negen andere Spanjaarden te Esse door de gendarmerie, de tolbeambten en een detachement van het 21ste regement ligte infanterie gearresteerd. Zij zijn naar Mont-Louis overgebracht en aldaar aan het plaatselijke bestuur overgegeven.

»Volgens rapport van den kommandant van Rippol, van den 5den, heeft de legerbrigadier Averte den 4den de door Ortaffa aangevoerde Carlisten geheel verslagen; Ortaffa, zijn zoon en meer dan 100 Carlisten zijn gedood.

Het Journal des Débats maakt op deze dépêche de volgende aanmerking: Het oord, waar de Carlistische generaal Maroto is gearresteerd, is een klein Fransch dorpje, Err (niet Esse, zoo als de dépêche zegt,) genoemd, beneden aan den bergpas van Fénéstrelles, in het departement der Oostelijke Pyreneën. Maroto was sedert eenigen tijd door Don Carlos in Katalonië gezonden, om het algemeen bevel over de geinsurgeerde bendes te aanvaarden; maar in alle zijne operatiën het onderspit gedolven hebbende, is hij genoodzaakt geweest, de wijk in Frankrijk te nemen.

— Uit Bayonne heeft men berigt tot den 6 October. De generaal Evans is bij het laatste gevecht voor St. Sebastian ligt gewond en van den generaal Jauregui is een paad onder hem gedood. De Carlisten hadden 1300 man verloren. Irun en Fontarabie zijn met gekwetsten gevuld. De Engelsche stoomboot had den Carlisten veel nadeel toegebracht.

— Aan den Messenger des Chambres wordt uit Bayonne geschreven, dat Gomez aan de bewoners van Madrid eene proclamatie gerigt heeft, waarin hij hun zijne spoedige aankomst in de hoofdstad meldt, hen vermaant, zich zonder tegenstand aan het gezag van Don Carlos te onderwerpen, en hen met al zijne gestrengheid bedreigt, zoo zij den heilzamen raad niet volgen, dien hij hun geeft.

— Karel X is heden zijn 80ste jaar ingetreden. Van den 15den. Van wege het ministerie van buitenlandsche zaken zijn nieuwe instructiën aan den Franschen gezant, den heer de Montebello, gezonden, betreffende de maatregelen, die ten opzichte der blokkade van Zwitserland genomen moeten worden.

Bij het ministerie van oorlog zoude men zich bezig houden met het plan tot het vormen van een nieuw kamp op de Zwitsersche grenzen. Men zegt, dat dien ten gevolge aan een groot aantal officieren een halfjarig verlof geweigerd is.

— Men wil, dat de maarschalk Clausel door den generaal Damremont als opperbevelhebber over het leger in Afrika zal worden vervangen.

De luitenant-generaal, baron Rapatel is den 19 der vorige maand te Oran aangekomen.

Uit Oran schrijft men wijders, dat tusschen verscheidene Arabisch volksstammen en Abd-el-Kader een hevige twist gerezen is, die tot een lang en bloedig gevecht aanleiding heeft gegeven, waarin Abd-el-Kader, na veel volk en paarden verloren te hebben, genoodzaakt is geweest den aftogt te blazen. Later moeten tusschen deze misnoegde Arabieren en genoemd opperhoofd meerdere vijandelijkheden hebben plaats gehad.

De hoofden der Arabische volksstammen geven ook sterke bewijzen van afkeer tegen Achmet, Bey van Constantine, en van verlangen, om de Fransche troepen op den togt derwaarts te ondersteunen. Een hunner had zijnen zoon, tot onderpand der belofte gezonden, dat hij, zoodra die togt was aangevangen, zich met achtduizend ruiters onder de Fransche vanen scharen zoude en had vrij-

heid gegeven, om, bijaldien hij geen woord hield, zijn geliefd kind het hoofd af te slaan.

Van den 12den. De tijdingen van Spanje berigten ons, dat de verkiezingen te Madrid voortgaan, zonder dat er eenig groot gewigt aan gehecht wordt. De brief, die dit vermeldt, beweert, dat *Mendizabal* niet te Madrid zal worden herkozen.

Evans heeft bij Pampeluna een voordeel behaald, en bij het vertrek der laatste tijdingen van de grenzen, waren de Christino's en de Carlisten slaags op de linie van St. Sebastian.

Gomez, die zich in Andalusië had geworpen en Estramadura bedreigde, onderschepte de dépêches, en het gemis der tijdingen verwekte bezorgdheid te Madrid. Andalusië zal weldra het schouwtooneel van groote gebeurtenissen moeten worden.

De Spaansche zaakgelastigde te Londen, de heer *Jabat*, is met eene bijzondere zending van den heer *Mendizabal* te Parijs aangekomen.

— De tijdingen van Zwitserland beginnen reeds zeer belangrijk te worden, ofschoon de Landdag nog niet geopend zij.

De groote raden der kantons Zurich en Genève hebben reeds hunne instructiën gegeven aan de buitengewone deputatiën, die hen bij den Landdag zullen vertegenwoordigen.

Genève, het bij uitnemendheid aristokratisch kanton, heeft eenparig beslist, dat er niet de minste bewilliging moest gedaan worden, en dat de Landdag al de kantons tegen de beleediging moest vrijwaren.

Zurich, deszelfs instructiën gevende, verklaart eene bemiddeling aan te nemen, en zich te verzetten tegen het nemen van maatregelen van represailles tegen Frankrijk; maatregelen, zegt de rapporteur, die den onschuldigen treffen en den schuldigen ongemoeid laten.

De Zwitsersche dagbladen zijn opgevuld met eene menigte vexatiën, als het gevolg van het afbreken der gemeenschap met Frankrijk.

In den tegenwoordigen staat van zaken zal het niet onbelangrijk zijn, de strijdkrachten van Zwitserland te kennen.

Helvetië, hetwelk 72,000 man bondstroepen telt, kan 200,000 in den oorlog geharde, strijdbare manschappen op den been brengen. Het land heeft noch ruitery noch artillerie, vermits de gesteldheid des lands deze wapenen noodeloos maakt, maar daarentegen ongemeen behendige karabiniers, die met voordeel, in de holle wegen hunner bergen, beide die wapenen vervangen.

Van den 13den. Van Madrid wordt, d.d. 5 October, geschreven, dat het in Andalusië binnenrukken van *Gomez* eene groote sensatie bij de bewoners dier provincie heeft verwekt. Er zijn tot het verdelen dier bendes krachtadige maatregelen genomen. De patriotsche giften zijn spoedig tot 2,000,000 realen gestegen. Voor de dienst van het transport en voor de artillerie zijn muilieren verstrekt geworden; 150 paarden zijn door derzelve eigenaars aangeboden, om een eskadron op te rigten. Te Seville is de mobiele nationale garde georganiseerd. Op den zelfden dag is een bataljon ter stad uitgetrokken. Er werd een ander bataljon scherpschutters en kanonniers beschikbaar gemaakt. De marine van Cadix maakte zich gereed, om tot die verdedigingstoerusting mede te werken. Men geloofde 10,000 man nationale gardes en 2,000 ruiters te Ecya te kunnen verzamelen. Van *Cordoba* werd gemeld, dat men bezig was die stad te versterken, en den vijand troepen had te gemoet gezonden. Te Madrid zeiden men, dat de postkoerier van Andalusië gedurende den nacht was aangekomen en gunstige berigten had medegebracht.

— De Carlisten doen het gerucht loopen, dat *Mendizabal* in onmin is met de junta's en dat deze het geld der belastingen bewaren en zelve de troepen bezoldigen willen. Er is sprake van eene vernieuwing van ministerie, waarin de heer *Orozaga* zoude deel nemen. *Rodil* heeft naauwelijks 10,000 man onder zich en blijft te Muta werkeloos.

— De maatregelen, tegen Zwitserland genomen, strekken zich van het departement du Haut-Rhin tot het einde van het departement de l'Ain uit. Derselfde bevelen, welke aan de gendarmerie gegeven zijn, zijn thans ook aan de burgerlijke autoriteiten gezonden, welke geene passen naar Zwitserland meer afleveren. Tot heden toe worden er geene troepen naar de Zwitsersche grenzen gezonden, gelijk men gezegd heeft. De vreemdelingen, met behoorlijke passen voorzien, worden in Frankrijk toegelaten, doch de Zwitsers alleen afgevozen. Men heeft Engelsche dames gezien, die zich van Genève naar Ferney begaven, om het kasteel van *Voltaire* te bezichtigen, die verplicht waren hare eigene rijtuigen te sturen, dewijl hare bedienden, Zwitsers zijnde, moesten terug keeren.

BELGIE.

BRUSSEL den 15 October.

In de *Union* leest men, dat Vorst *Leopold*, in gevolge een dringend bevel van den Koning der Franschen, morgen naar Parijs vertrekt. Zeer gewichtige zaken, zegt men, geven aanleiding tot deze reis, die slechts van eenige dagen zal zijn. De koningin en de kroonprins blijven op het kasteel van Laeken.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 12 October.

Naar men verneemt, heeft onlangs een hoofd-ambtenaar, fungerende bij een der departementen van algemeen bestuur, zich aan Z. M. beklagd, dat zijne belooning en toelage aan de korting, ten behoeve van het algemeen burgerlijk pensioenfonds, was onderworpen geworden, en tevens verzocht, daarvan ontheven te mogen worden, als vermeenende hij, op grond van art. 1 van 's Konings besluit van den 21 Januarij, no. 96, de gezegde korting niet te zijn verschuldigd, uit hoofde hij een' ouderdom van meer dan 65 jaren had bereikt en 40 jaren dienst gepresteerd. Na gedaan onderzoek, heeft Z. M. omtrent dit rekest echter afwijzend beschikt.

Nog verneemt men, dat het den raad van bestuur van het algemeen burgerlijk pensioenfonds is voorgekomen, dat, voor zoo veel de rectoren der Latijnsche scholen en de schoolonderwijzers, welke toelagen uit 's Rijks kas genieten, beschouwd moeten worden te behooren onder degenen, vermeld bij art. 1 van het reglement op het fonds, aan welke het uitzigt is geopend, om ten laste van de schatkist te worden gepensioneerd, zij, naar des raads inzichten, voor het beloop dier toelagen aan de korting voor het algemeen burgerlijk pensioenfonds zouden behooren te worden onderworpen, en op dien voet daarin opgenomen; terwijl ook de arrondissements-ijkers, als lands ambtenaren, tot dat fonds behooren.

Van den 13den. Blijkens eene statistieke opgave nopens de in ons Rijk gevestigde genootschappen tot het verleenen van onderstand aan behoeftige kraamvrouwen, belooft het getal van zoodanige genootschappen 23; als: in Noord-Brabant 1 (te 's Bosch); in Gelderland 3 (te Zutphen, Hattem en Bemmelen); in Noord-Holland 8 (te Haarlem, Alkmaar, Helder, Hilversum, Purmerend, West-zaan, Hoorn en Monnikendam); in Zuid-Holland 4 (te Rotterdam, Leiden, Delft en Gouda); in Utrecht 2 (te Utrecht en Maarssenveen); in Vriesland 1 (te Leeuwarden); in Overijssel 3 (te Zwolle, Deventer en Enschedé), en in Groningen 1 (te Groningen). Het getal der inschrijvers of contribuerende leden belooft 2530; dat der onderstand genoten hebbende kraamvrouwen 2187; de uitgaven hebben bedragen f 20,437.94½; de ontvangsten f 21,744.06. Het getal der onderstand genoten hebbende kraamvrouwen staat in verhouding tot de bevolking van die provinciën, waarin deze genootschappen gevestigd zijn, berekend, over 1000 zielen als 0.95. De voor iedere vrouw verstrekte onderstand, zoo in natura als in geld, bedraagt f 8.85. Het te 's Bosch gevestigde genootschap strekt zijnen werkring over de geheele provincie Noord-Brabant uit. Het genootschap te Aalsmeer is onthouden.

Van den 13den. Z. K. H. de Grootvorst *Michael* van Rusland is van zijne reis naar Amsterdam en Zaandam, in welke plaats Z. K. H. de woning van Czaar *Peter* bezocht heeft, in deze residentie terug gekeerd. Morgen middag zal er voor Hoogstdenzelfen een groot afscheids-diner ten hove gehouden worden. Z. K. H. vertrekt overmorgen naar Londen.

Van den 14den. Men verneemt, dat van wege het departement van oorlog eenige bevelen gegeven zijn tot ten uitvoerlegging van 's Konings besluit, op grond van hetwelk de ligting der nationale milite voor 1827 op den 15 November aanstaande finaal zal worden ontslagen, en uit de sterkte der korpsen zal worden gebragt. Onder anderen is vastgesteld, dat aan de miliciens dezer ligting, die thans nog onder de wapenen mogten zijn, het paspoort op gemelden dag zal worden uitgereikt, en wel bij het onderdeel van het korps, waarbij zij zich zullen bevinden; zullende opzettelijk het intrekken hunner wapenen en uitrusting, mitsgaders het tot stand brengen hunner afrekening, overeenkomstig de bestaande verordeningen gehandeld moeten worden, en voorts aan de zoodanigen, die niet genoeg te goed hebben op het kleeding- en reparatie-fonds, om de reis naar hunne woonplaatsen te doen, reisgeld, ten laste van het fonds van buitengewone en onvoorziene ontvangsten en uitgaven, kunnen worden uitbetaald tot de hoofdplaats der provincie, waartoe zij als miliciens behooren; dat zoodanige manschappen der buitengewone ligting van 1831, die te zelfden tijd met de miliciens der ligting van 1827 aan de inschrijving en de loting voor de Nationale Milite hebben deel genomen, als daartoe geregtigd, krachtens Zr. Ms. besluit van den 17 November 1835, in dit ontslag zullen moeten worden

begrepen; dat deze manschappen, voor zoo verre zij zich met onbepaald verlof bevinden, en nog niet mogten hebben afgerekend, opgeroepen zullen worden, om zich op den 15 November aanstaande bij de depôts der korpsen, waartoe zij behooren, te vervoegen, ten einde hunne afrekening tot stand te brengen en het paspoort te ontvangen; dat, wanneer eenige der miliciens van de buitengewone ligting van 1831, die, aan de inschrijving en loting voor de ligting der nationale milite van 1827 hebbende deel genomen, na den 20 October aanstaande onder de wapenen zijn gehouden, en die manschappen zich op den 15 November daaraanvolgende daaronder nog mogten bevinden, alsdan aan de zoodanigen niettemin hetzelfde zal behooren te worden uitgereikt; dat paspoorten voor zoodanige manschappen der voormelde ligting, die thans reeds met onbepaald verlof zijn, en bereids bij het korps hebben afgerekend, of die in deze positie zullen worden gebragt, nadat die paspoorten behoorlijk zullen zijn ingevuld door de chefs der korpsen, vóór den 15 November aanstaande, aan de heeren gouverneurs der provinciën, waaruit de manschappen herkomstig zijn, zullen worden gezonden, met verzoek, om zorg te willen dragen, dat die stukken aan de belanghebbenden ter hand gesteld worden; dat de Zuid-Nederlandsche miliciens der ligting van 1827, die nog in de stamboeken en voor memoriën op de sterkte gevoerd worden, van den 15 November aanstaande af, op die boeken en staten geroijerd zullen worden, en dat de paspoorten van zoodanigen der hieldoelde manschappen, die zich in 's Rijks hospitaal, in de ziekenzalen, garnizoens-infirmierie, voor den krijgsraad, of met buitenlandsch verlof bevinden, alsmede die het beroep van buitenlandsche zeevarenden uitoefenen, en op reis zijn, eerst aan hen bij hun herstel, of, casu quo, bij hunne terugkomst van den krijgsraad bij het korps, of bij hunnen terugkeer in het vaderland, zullen worden uitgereikt.

Van den 15den. Heden morgen te acht uren is Z. K. H. de Prins van Oranje met Hoogstdeszelfs derden Zoon, Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik*, naar den Helder vertrokken, alwaar de jonge Prins op het fregat *de Bello* zich naar de Oost zal inschepen. Z. K. H. de Kroonprins wordt morgen in de residentie terug verwacht, en zal de opening van de vergadering der Staten-Generaal, op overmorgen, bijwonen. Heden zijn deze residentie binnengekomen de kurassiers, die de kommando's kavallerie, welke den trein dien dag zullen voorafgaan, moeten uitmaken.

— Uit eene statistieke opgave, nopens de algemeene en bijzondere instellingen voor het onderwijs, blijkt, dat er voor het hooger onderwijs in ons Rijk bestaan: 3 hoogeschoolen, 3 athenaea, 68 latijnsche scholen, 5 seminaria of kweekscholen van de Roomsche-Katholijken, 1 van de Luterschen, 1 der Remonstranten, 1 der Roomsche-Kath. van de kleresie en 1 der Israelieten; te zamen 83; — voor het middelbaar en lager onderwijs: 70 schooldistrikten; 2125 openbare gemeentelijke scholen; 117 bijzondere voor armen; 630 voor rekening van particulieren; te zamen 2872 gewone scholen; — 7 instituten, als: 1 voor de veeartsnijkunde, 2 voor de doofstommen, 1 voor de blinden, 3 voor de militairdienst, zeevaart, enz. Behalve de in deze opgave begrepene instellingen voor het wetenschappelijk onderwijs, zijn er nog verschillende scholen, welke uitsluitend voor de oefening van kunsten, enz., ingerigt zijn.

— Blijkens eene statistieke opgave, wegens de huissittende armen in Noord-Nederland, belooft het getal besturen voor dezelve 2883; als: in Noord-Brabant 316, Gelderland 329, Noord-Holland 402, Zuid-Holland 454, Zeeland 224, Utrecht 139, Vriesland 584, Overijssel 131, Groningen 258 en Drenthe 46. Het getal der bedeeiden heeft bedragen 224,602, waarvan 110,697 gedurende het geheele jaar onafgebroken bedeeid geworden zijn, en 113,905, die in den loop van het dienstjaar slechts één of meer malen tijdelijk bedeeid zijn geworden. De uitgaven hebben beloopt 3,667,564 24½, de ontvangsten 3,790,033 33½. Het getal der bedeeiden in Overijssel is met 568 verminderd door de gelegenheid, om zich verdiensten te kunnen verschaffen in de veelvuldige fabrieken, welke bij voortduring in dat gewest, en voornamelijk in Twente, worden opgericht.

AMSTERDAM den 13 October.

Op gisteren en heden is alhier, onder voorzitting van Zijne Excellentie den heer *van Tets van Goudriaan*, minister van financiën, gehouden de gewone zitting van het Amortisatie-Syndicaat, in welke de verrigtingen, gedurende het dertiende boekjaar, geëindigd den 30 Junij 1836, en de rekening en verantwoording deswege met algemeene stemmen door de Vergadering goedgekeurd, en de door de permanente commissie gedane voorstellen aangenomen zijn geworden.

MIDDELBURG den 12 October.

Van het schip *la Jeune Caroline*, van Goole naar Antwerpen bestemd en te Vlissingen ter reede gekomen, heeft de kapitein *F. Jacobsen* het ongeluk gehad, door den boom over boord geslagen te worden en in de golven om te komen.

Van den 14den. Sedert den 28 der vorige maand hebben zich in het vierde en vijfde distrikt dezer provincie weder als Belgische deserteurs aangemeld: twee tamboers van het depot van het 6de regiment infanterie; twee jagers van het 2de regiment; een lansier van het 1ste regiment; een jager te paard van het 1ste regiment; twee man van het korps partisans, en een van het 7de regiment infanterie.

Mengelwerk.

EEN BOSCHBRAND.

In Zweden, Noorwegen en Finland reist men menigwerf door groote streken land, waar alles blijken draagt van verwoesting en eenzaamheid. Voor korten tijd zag men daar nog prachtige bosschen, weelderig graan, dragende velden of groene weilanden; de brand heeft alles, bosschen, oogst en weigronden vernield. Slechts van plaats tot plaats ontwaart men zwart gebrande boomstammen als brokken steenkool, welke men uit eenige naburige mijn had gehaald, weinige duimen hoven den grond zich verheffende; afgezien van deze treurige overblijfselen, vertoont het geheel niets dan eene naakte, dorre vlakte, over welke het oog rondzwerft, zonder een punt te vinden, om rust te nemen. Deze onafzienbare branden in het noorden, waarvan men in zuidelijke landen slechts schaars en dan nog op eene kleine schaal voorbeelden heeft, worden door verschillende oorzaken te weeg gebragt.

Wanneer de Zweedsche boeren eenig gedeelte hunner bosschen in bouwland willen herscheppen, zijn zij gewoon, de boomen niet te vellen door middel van zaag of bijl, maar dezelve door vuur te verteren. Niet alleen is de arbeid alsdan eenvoudiger en veel korter, maar de grond verkrijgt tevens menig van de asch der verbrande boomen, waardoor de vruchtbaarheid merklijk toeneemt. Hierdoor is het te begrijpen, dat de gewoonte, om de bosschen in brand te steken, in plaats van dezelve neder te hakken, blijft bestaan. Bij dergelijke gelegenheden wordt echter geene toereikende voorzorg in acht genomen.

In stede van eene behoorlijke afscheiding te maken tusschen het gedeelte boschgrond, dat men aan de vlammen wil prijs geven en het overige woud; in stede van te wachten, dat het heete seizoen voorbij is, doet de achteloosheid der Zweedsche landlieden hen tot de platbranding overgaan, zoodra zij lust daartoe gevoelen; van daar die verschrikkelijke verwoestingen, welke een boschbrand in dat land aanrigt en waarvan men elders zich geen denkbeeld kan vormen.

Dikwijls worden verscheidene morgen bebouwde of met hout bezette grond te zelfden tijd door de vlammen overheerd, en er verloopt veel tijds, eer het gelukt den voortgang van den brand te stuiten. Men aanschouwt alsdan een tooneel even verschrikkelijk als grootsch; de vlammen rollen als de baren der zee over de landen voort; gras, planten, boomen, alles wordt in een oogenblik des tijds vernield; de pijnboomen, uit welke harst, teer en pik wordt getrokken, branden als flambouwen; de reiziger ziet van verre den horizont bloedrood en steeds breeder worden, zonder de oorzaak van dit verschijnsel te gissen; hij nader en vindt zich somwijlen door de golvende bewegingen van de vuurzee omvleugeld, gelijk de baren der zee hij vloedgetij wel eens het snelste paard op het vlakke strand inhalen. Maar hetgene het verschrikkelijke van het schoonspel nog vergroot, is het gebrul der wilde dieren, die, door de vlam uit het bosch opgejaagd, de nabijgelegene woningen binnenstuiven, over menschen en kudde heenvallen en overal schrik en verwoesting te weeg brengen. Niets is verhevener en ijzingwekkender tevens, dan het aanschouwen van een zoodanig tafereel van eenen hoogen berg. De verandering, welke alsdan het nog kort te voren lagchende voorkomen der landen ondergaat, naar mate het vreesselijke element nader komt, is verwonderlijk snel en brengt eene alle beschrijving te boven gaande uitwerking te weeg.

De groote Zweedsche natuurkundige *Linneus* was eenmaal bijkans het slagtoffer van eenen dussdanigen brand geworden. Zijnen weg midden door een groot bosch genomen hebbende, geraakte hetzelfde, niet door de zorgeloosheid der menschen, maar door den bliksem in brand. De lichtsgeteldheid was langen tijd zeer droog geweest, zoodat de vlammen even snel als de wind zelf voort sloegen. Het gedruisch der vlammen, terwijl zij de boomen verteerden, werd van verre gehoord, zegt hij, en maakte een geluid alsof twee legers elkander slag leverden. Aan den eenen kant werd mij door den rook, aan den anderen door de vlam de weg gesloten. Elk oogenblik storteden half verbrande takken en boomen

men rondom mij neder en dreigden mij te verpletteren. Aan het toeval, of liever aan de Voorzienigheid heb ik het te danken, dat zoowel ik, als degenen die mij vergezelden, niet zijn gevallen als offcers van een onheil, dat geene kans van redding voor oos scheen over te laten.

DE NACHT OP DE SNIJKAMER.

Uit de papieren van een' Medicus.

Op de inrigting der Akademische snijkamer te X. viel, tijdens mijne laatste studie jaren, weinig te roemen; men had zelfs verzuimd, er een' vasten prosector bij aan te stellen. Op zekeren middag ontving ik een briefje van onzen professor, waarin hij mij meldde, dat hij voor zijne les, over de werking en het spel der gezigtenuwen, tegen den volgenden morgen volstrekt een tot dat doel toebereid lijk noodig had, en mij dringend verzocht, de verzorging daarvan op mij te nemen. Daar ik geen heksenmeester in de ontleedkunde was, deed ik al mijn best, om dit verzoek van mijn' bals te schuiven; doch Z. Hooggeleerde bleef aandringen en beloofde alles te doen, om mij het werk gemakkelijk te maken. Onder die voorwaarde nam ik de gevergde taak eindelijk op mij. De oppasser kreeg last, mij te verwachten en te acht uren 's avonds licht en vuur gereed te hebben, tegen welken tijd de doodgravers beloofd hadden, het lijk te zullen leveren.

Met klokslag van acht begaf ik mij naar mijn' post, doch keerde, daar ik er nog geen' sterveling vond, naar mijne kamer terug met plan, om later nog eens te komen. Het was een half uur vóór middernacht, toen ik andermaal door het stille, naauwe steegje kwam, waarin het anatomisch gebouw gelegen is. Een koude, snijende Februarijwind, die mij op den ganschen weg derwaarts tegenwoei, was weinig geschikt, om mij in eene goede luim te brengen. Mijne verdrietige stemming nam toe, toen ik de deur gesloten en den oppasser afwezig vond; met behulp van een' hoofdsleutel, dien ik toevallig bij mij had gestoken, kwam ik echter binnen. Toen ik den hogtigen trap beklimmen had, dacht ik het lijk, zoo als altijd, op de snijtafel te zullen vinden; maar de plaats was leeg, en ik zag niets, dan de gewone gasten, de ratten, die hier bij dozijnen rondliepen en, ten gevolge der rijkelijke maaltijden, eene aanzienlijke grootte bereikt hadden.

In den begijne hadden wij deze beesten ongestoord hunnen gang laten gaan; want, gelijk de gieren en jakhalzen in de Oost, verrigten zij het werk der afdekking, en bevrijdden ons van de niet zeer uitlokkende overblijfsels onzer ontleedkundige proeven. Doch langzamerhand had de veiligheid, waarin zij zich hier verheugen mochten, hen zoo stout, onbeschaamd en lastig gemaakt, dat oppassers en studenten hun eenstemmig den oorlog verklaarden. Onze pogingen waren echter vruchteloos; hunne rijen, hoe ook gedund, werden even ras weer voltallig als de koppen der Hydra, en de kolonie bleef, in weerwil der herhaalde slagtingen, die wij onder haar aanrigten, een' bloei en welstand genieten, waarop menig andere kolonie zich op verre na niet beroemen kan. Zoo trof ik, toen ik in dezen akeligen nacht de zaal binnentrad, daar een geweldig heerleger viervoetige anatomisten aan, waaronder zich kerels bevonden, die, ongelogen, wel de grootte van konijntjes hadden. Van kindsbeen af had ik een' onoverwinnelijken afkeer van dat gedierde gehad, en men kan zich dus voorstellen, dat hun gezelschap op deze plaats en op dit uur geene aangename gewaarwordingen bij mij opwekte.

Van deze bovenzaal begaf ik mij nu naar een ander benedenvertrek, dat ons tot eene soort van pakhuis diende. Onderweg verwenschte ik van ganscher harte doodgravers, professor en oppasser, aan welker goedheid ik het geluk te danken had van mij hier op dezen tijd op eene plaats te bevinden, die mij altijd huivering had ingeboezemd; want dit tweede vertrek was klein en eng, eene ware rommelkamer, die bovendien nog door drie of vier halfvergane lijken verpest werd. Maar door mijne belofte gebonden, opende ik de deur, en terwijl mijn oogen zoo veel mogelijk van het akelig schouwspel dezer rottende menschenleden afwendde, zocht ik de plaats te vinden, waar men het nieuwaangekomen lijk had neergelegd. Ik zag echter niets. Waarschijnlijk, dacht ik bij mij zelf, zijn onze doodgravers, die gedeeltelijk vooruit betaald worden, voor dezen keer eens op de gedachte gekomen, om het geld in te strijken, zonder de waar te leveren. Braaf zoo, jongens! — Niet ontevreden over deze ontdekking, nam ik kort en goed mijn besluit, wikkeld mij digter in mijnen mantel en verheugde mij, den terugweg aannemende, in het vooruitzicht reeds op mijn warm bed, waar ik geene ratten of muizen te vreezen had.

Ik ging weder langs denzelfden weg, dien ik gekomen was; mijne lantaarn had ik op eene tafel gezet, waar zij nog brandde, en ik stond reeds op het punt, haar op te vatten, toen ik — verbeeld u mijne ontsteltenis — aan het eind van dezelfde tafel een paar handen in het oog kreeg, die als tot het gebed gevouwen waren. Ik bleef als verlamd staan. Aan vlngten was, trouwens, ook niet te denken; want de deur was nog gesloten en in de geheele buurt geen huis, vanwaar ik hulp verwachten konde. Elk oogenblik verwachtte ik, dat er voor mijne oogen een vreeselijk opstandingswonder zoude plaats grijpen, maar de handen verroerden zich niet, en van lieverlede keerde ook mijne bedaardheid terug.

Ik verstoutte mij, het akelige voorwerp met mijne lantaarn te belichten; het waren inderdaad twee handen, welker loodkleurige bleekheid grill en scherp tegen een donker lichaam afstak, dat ik, voor zoo ver ik het onderscheiden konde, voor den romp van een' mensch hield. Thans viel mij in, dat wellicht een onzer doodgravers hier op zijne lompe wijze eene grap wilde spelen, en inderdaad was het donkere lichaam vast tegen den muur gedrukt, en de plaatsing der handen scheen ten doel te hebben, de gelaatstrekken der gestalte verborgen te houden.

In deze overtuiging trad ik driest toe, van plan zijnde, om het plumpe spook in nadere kennis met mijne vuisten te brengen; maar ik had naauwelijks eenige schreden voorwaarts gedaan, toen ik mijne dwaling inzag; het donkere lichaam scheen mij nu in den engen omvang eener oude boekenkast vastgeklemd, en nader komende, bespeurde ik, dat in deze naauwe kooi het lijf van een' grijsaard stak, wiens gerimpeld voorhoofd thans onder de gevouwen handen zichtbaar werd. Zoodra ik deze aanraakte, werd ik overtuigd, dat derzelver eigenaar reeds sinds eenigen tijd had opgehouden te leven. Doch hoe was hij in deze zonderlinge gevangenis gekomen? Ik konde mij van deze gewelddadigheid geen regt begrip vormen; want dat hij met geweld hierin geplaatst was, liep van zelf in het oog, daar de beenen naar den romp toe zamengedrukt en de ellebogen tusschen knie en hoofd vastgeklemd waren, in dier voege, dat zij in bunnene vertikale rigting blijven moesten.

(Het Vervolg hierna.)

GRONINGEN den 17 October. Mogten wij voor ruim 6 jaren met bewondering opmerken, hoe ver de mensch het brengen kan in het temmen der wildste dieren, hoe de Leeuw de stem zijns meesters gehoorzaamde en zich gedwee aan deszelfs voeten uitstreckte; ook nu, bij gelegenheid dat de heer *Antonie van Aken* zich met zijne belangrijke Menagerie in deze stad bevond, hadden wij wederom in ruime mate gelegenheid, ons in dit waarlijk grootsch schouwspel te verlustigen. Met bewonderenswaardigen moed en zelfvertrouwen ging de heer *Antonie van Aken* in de hokken der allerwoeste en bloedorstigste dieren der geheele Menagerie; de schoone Bengaalsche Tijger legde zich kwispelstaartende neder en liet zich door hem streelen, doch de Congua of Amerikaansche Leeuw stelde zich brullende op de achterpooten tegen hem over, en alleen het onophondelijk op hem gerigte oog zijns meesters hield hem terug dezen te bespringen.

Aangenaam werden wij verrast door een afscheidsbezoek, hetwelk de heer *Antonie van Aken*, in gezelschap van deszelfs 6jarig Luipaard, op de Studenten-Societeit aflegde; zonder eenige teekenen van wildheid liep het dier tusschen ons door en scheen vermaak in de algemeene liefkozingen te stellen, terwijl het geene de minste sporen van valsheid aan den dag legde.

Wij nemen deze gelegenheid te baat, voornoemden heer *Antonie van Aken* openlijk onzen dank te betuigen voor de vriendelijke bereidwilligheid, waarmee hij ons, bij gelegenheid der Masquerade, de schoone Drommedaris uit zijne Menagerie heeft aangeboden, en welke zoo zeer bij dezelve de algemeene goedkeuring heeft verworven.

Eenige Geabonneerden van de Koninklijke Nederlandische Menagerie.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Texel, den 10 Oct.: G. J. Nieuwland, de Hoop, van Londen, - den 14den: H. S. Hoveling, Lukiena Margaretha, van Oleron, - L. C. de Vries, Johanna de Vries, van Marseille, - G. Bakker, Anna Hillegonda, van Sunderland - In het Vlie, den 9 Oct.: W. A. Smit, de Herstelling, van Newcastle, - J. A. Meijer, de Vr. Trijntje, van Wismar, - den 10den: T. F. Harding, Hendrika, van Nerva, - den 11den: R. J. de Jong, Bougina, van Sunderland, - Te Terschelling, den 8 Oct.: H. J. Nagel, de Broederlijke Liefde, van Newcastle, - H. K. Renters, Alida en Lucas, van Dantzic, - K. E. Tiktak, Alida Klasina, van Drammen, - Te Genoa, den 23 Sept.: B. J. Wijlers, Engelina Janina, van Edam, l. v. Nizza, - Te Gravesend, den 10 Oct.: G. R. Engelsman, Libra, van Amsterdam, - Te Lynn, den 9 Oct.: J. A. de Boer, Pieterella, van Amsterdam, - Te Hull, den 7 Oct.: D. D. de Jong, Wilhelmina Hendrika, van Alkmaar, - Te Shields, den 5 Oct.: kapit. Hazewinkel, Anna, en H. G. Donkers, Titia, beide v. Rotterdam, - den 8sten, G. G. Bakker, Hendrika Margina, van Amsterdam, - Te Tonnigen, den 2 Oct.: J. J. Wever, Gesina Jacoba, van Groningen n. de Oostzee, - den 4den: J. D. Blauw, Janina, van Elbing n. Amsterdam, - M. L. de Boer, de Vr. Margaretha, van Rostok n. Amsterdam, - Te Rendsburg, den

7 Oct.: J. B. de Groot, Margaretha Elisabeth, van Rouaan n. Riga, - den 8sten: J. H. Bruns, de jonge Reinhardus, van Koningsbergen n. Hamburg, - H. P. Heeres, Anne-gina Sophia, van Dantzic n. Caudebec, - den 9den: J. H. Mulder, de Vr. Gesina, van Harlingen n. de Oostzee, - H. H. Brahms, de Vr. Antina, van Hamburg n. de Oostzee, - J. P. Visser, Helena, van Hamburg n. Rostok, - Te Travemunde, den 9 Oct.: D. D. Klontje, Meinsina, van Amsterdam, - Te Stokholm, den 28 Sept.: W. F. Pronk, de hopen de Zeeman, van Horsens, - Te Kroonstad, den 28 Sept.: J. D. Flik, Johanna Hillegonda, van Amsterdam, - Te Liverpool, den 7 Oct.: kapit. Portjewid, Agatha, van Rotterdam.

Vertrokken uit het Vlie, den 8 Oct.: D. T. Doornbos, Alida, naar Noorwegen, - H. J. Kramer, Rudolph Heinrich, en den 10den: H. R. Legger, Martha Catharina, beide op avontuur, - Van Odessa, volgens brief van den 16 Aug.: J. G. Visser, de 2 Gebroeders, naar Hamburg, - Van Rouaan, den 1 Oct.: P. T. Swiers, de Vr. Alida, en O. G. Stuit, de Eendragt, beide naar Bordeaux, - Van Warnemunde, den 9 Oct.: A. K. Mulder, Rensina, naar Duinkerken, - Van Swinemunde, den 7 Oct.: M. P. de Jonge, Petrus Jacobus, naar Amsterdam, - Van Dantzic, den 30 Sept.: J. K. de Weerd, de Waakzaamheid, naar Harlingen, - den 6 Oct.: H. C. Siof, de Vriendschap, naar Amsterdam, - H. J. Veen, Margaretha, naar Harlingen, - Van Pillau, den 6 Oct.: J. J. Brans, de Vriendschap, en J. T. van Dijk, Concordia, beide naar Amsterdam, - Van Arendahl, den 26 Sept.: J. H. Schippers, Klasina Margaretha, naar Holland, - Van Texel, den 13 Oct.: R. S. Bruns, Maria Anna, naar Liverpool, - R. S. Schuring, Antina, op avontuur, - Van Maassluis, den 15 Oct.: W. J. Zelling, Helena Jacoba, naar Marseille, - J. J. van der Woude, Vr. Gesina, naar Hull, - Van Havre, den 12 Oct.: kapit. Mellema, jonge Reintje, naar Hamburg.

Men meldt van het Vlie, dat kapit. Zwanenburg, op 37 graden, 24 min. noorder breedte en 9 graden 32 min. wester lengte, in goeden staat heeft gepraaid eene kof, toonende de Amsterdamse nommervlag no. 108, zijnde die van kapit. Masker, voerende het schip de Goede Trouw, van Riga naar Alexandrie, hebbende 40 dagen reis.

Men meldt uit Terschelling, dat kapit. G. W. Stuit, de Vereenigde Trouw, van Wismar naar Duinkerken, in den morgen van den 12 October, na dien nacht op de staart der binnen Noordvaardert te hebben gezeten, met stormweder, wegens lekkaadje, verlies van zwaard, anker en touw, scheepsboot en meer andere schade, door assistentie van eene Terschellinger vischschuit in die haven is gebracht.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

Den 5 Oct. R. P. Duit, Vriendschap (Veendam), van Dantzic naar Edam.
Den 6 Oct. H. L. Roelfsema, Hillichena Geerdina (Veendam), van Koningsb. n. Amst. G. Venema, Alberdina (Sappemeer), van Dantzic naar Amsterdam.
Den 7 Oct. O. P. Smith, Concordia (Hoogezand), van Dantzic naar Amsterdam. P. K. de Boer, Geziena (Veendam), van Memel naar Amsterdam.
Den 8 Oct. T. J. Hazewinkel, de Onderneming (Wildervank), van Koningsb. n. Zaandam. K. K. de Boer, Hoop en Verwachting (Pekel-a), van Riga n. Rotterdam. P. Meints, Diewerdina (Sappemeer), van Dantzic naar Amsterdam.
ELSENEUR den 8 October 1836. De Wind Zuid West.
Den 8 Oct. M. P. de Jonge, Petrus Jacobus (Veendam), van Stettin naar de Zaan.
Den 9 Oct. H. J. Veen, Margaretha (Pekel-a), van Dantzic naar Hatlingen. H. Koops, Reina (Pekel-a), van Dantzic naar Edam. J. C. van der Veer, Josine Wilhelmine (Harlingen), v. Peterburg n. Amst. J. J. Brans, Vriendschap (Groningen), van Koningsbergen naar Amsterdam.
Den 10 Oct. C. Houwink, Anna Catharina (Groningen), van Koningsbergen naar Jersey.
ELSENEUR den 10 October 1836. De Wind Zuidelijk.

* * GENOOTSCHAP: ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen,

Op MORGEN, WOENSDAG, den 19 October 1836,

GEWONE VERGADERING in de BOVEN-CONCERTZAAL.

Sprekers: Dr. C. U. J. HUBER en Prof. S. STRATINGH, Ez.

WOENSDAG, den 26 October 1836,

Op dezelfde plaats,

OPENLIJKE VERGADERING. VEREENIGINGSFEEST.

Sprekers: Mr. A. MODDERMAN en Prof. H. C. VAN HALL.

Kaartjes voor Buitenleden en Vreemdelingen (de laatsten tegen betaling van 50 Cents) zijn op den dag der laatstgenoemde Vergadering, tusschen 12 en 1 uur, te bekomen bij den Directeur-Penningmeester, Dr. G. A. STRATINGH, in de Heerestraat.

TENTOONSTELLING

VAN

KUNSTMATIGE GLASWERKEN IN MINIATUUR.

TH. FINN heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat door de menigvuldige Bestellingen en het talrijke Bezoek, hetwelk hem dagelijks ten deel valt, zijn vertrek nog voor eenige dagen is uitgesteld.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

* * Heden werden wij door Gods goedheid verblijd door de geboorte van eenen ZOON.

EXMORRA den 14 October 1836.

LAMBS. TIDDENS, Predikant.

MAGDELENA TIDDENS,

geb. WAARZUMA.

Eenigste berigt:

* * Getrouwd:

W. PENAAT, van Weener,

en

H. W. KUIPER, van Groningen.

WEENER den 12 October 1836.

Eenige kennisgeving.

* * Getrouwd:

J. L. NIEBORG

en

F. WESTERHUIS.

GRONINGEN den 13 October 1836.

* * LEEUWARDEN den 11 October 1836. Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijkans tweeënveertig jaren, de Weledel Gestrenge Heer en Mr. LEONARDUS YPEIJ, in leven Griffier der Staten van Friesland.

Eenige kennisgeving.

* * Heden overleed, in den ouderdom van 31 jaren, mijne innig geliefde Echtgenoot HENDERIKA DE JONG; 9½ jaren heb ik met haar door het huwelijk vereenigd geweest. Mijne ziel is met die van hare Moeder (wier eenig overgebleven Kind zij was) diep bedroefd in ons over haar gemis.

GRONINGEN

D. MEIJER, C.P.ZOON.

den 12 October 1836.

* * Heden morgen te vijf uren trof ons weder een gevoelige, maar lang gevreesde slag, door het overlijden van onze geliefde Zuster IJKTJE DERKS DIJKSTRA, Wedw. PIETER SYMONS SMITH, in den ouderdom van 61 jaren en 7 maanden.

Smartelijk is dit verlies voor ons, maar wij wenschen echter gelaten te berusten in den wil van Hem, Wiens handelingen, ondoorgrondelijk en donker voor ons, toch altijd wijs en goed zijn.

NIEUWOLDA

D. D. DIJKSTRA.

den 13 October 1836.

Namens mijne Zuster en mijn' Zwager.

* * Op heden trof ons een gevoelige slag, door het overlijden van onze geliefde middelste Dochter KAROLIENA GEERTRUDA HOLTHUIS. Een pijnlijk en smartelijk lijden van 9 dagen maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven, in den jeugdigen ouderdom van bijna 22 jaren.

Langs dezen gebruikelijken weg geven wij kennis aan Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN

HENDK. B. DOUWES.

den 16 October 1836.

IDA MARIA DOUWES,

geboren PAUL.

* * Door den Boekdrukker J. OOMKENS, te Groningen, zijn op den 12 October 1836 aan het Gemeentebestuur zijner Woonplaats vertoond de zes eerste afgedrukte bladen van:

SPITTA, Psalter und Harfe, en

HORIX, die Liqueurfabrication.

* * De BIBLIOTHEEK van wijlen Prof. J. R. VAN EERDE wordt verkocht den 24 October en volgende dagen, en is te bezien van den 20—23 dezer maand, in het Concerthuis.

* * Op MORGEN zal worden uitgegeven en aan de Inteekenaren bezorgd: GEDICHTEN en RIJMEN van J. J. A. GOEVERNEUR, à f 1 — 20 ord. en à f 1 — 80 op velin papier.

Buiten inteekening is de prijs à f 1 — 40 gesteld en bij W. VAN BOEKEREN en alom te bekomen.

VERKOOPING van BOEKEN,

op Vrijdag en Zaterdag, den 21 en 22 October 1836, bij de Wedw. H. KUILENBERG, aan de Groote Markt, te Groningen. De BOEKEN zijn te bezien op Donderdag, den 20 October, des morgens van 9 tot 12 en des namiddags van 3 tot 5 uren, en de CATALOGUS is op heden verkrijgbaar bij de Boekhandelaren J. H. BOLT en A. KAMERLINGH, Wz.

HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)